

tgjener noget Extra derved. Det forekommer mig derfor, at den under Nr. 1 foreslaaede Ændring vil man ikke kunne have nogen Betænkelse ved. — Hvad § 3 angaar, er jeg enig med Udvalgets Flertal i, at det vilde være en betydelig Formindstelse af den Nytte, som nærværende Lovforslag kunde gjøre, dersom man slettede § 3 ud. Jeg tror ikke, at man saadan ganske i Almindelighed kan opstille det Princip, at det aldrig maa forbydes Folk at arbejde, naar de selv have Lyst; thi dersom det Princip kunde gennemføres eller skulde gennemføres, saa kunde man jo strege de fleste Bestemmelser i Helligdagsloven ud, saa maatte vi jo ogsaa strege § 1 ud; thi det maa ogsaa kaldes et Arbejde at staa og handle i en Butik; i saa Tilfælde vilde vi jo i det Hele taget blive meget hurtigt færdige med en Helligdagslov, idet den saa blot kunde komme til at lyde paa, at de, der have Lyst til at arbejde, kunne arbejde, og de, der have Lyst til at lade være, maa lade være. Men det forekommer mig ikke, at man kan gjøre det til det afgjørende Synspunkt. Her gribes ind fra det Offentliges Side, og her udøves for saa vidt en vis Tvang paa de Paagjældende. Hvad særlig Fabrikarbejderne angaar, maa det jo særlig mærkes her, at det vel kan være, at Fabrikanten har Lyst til at arbejde; men deraf følger ikke, at alle Arbejdere ogsaa have Lyst dertil, hvorfor det Spørgsmaal, som i saa Fald opstaar, ikke bliver et Spørgsmaal, som simpelthen kan løses ved den Sætning, at den, der har Lyst til at arbejde, arbejder, og den, der ikke har Lyst, skal være fri. Det forekommer mig, at naar § 3 bliver saaledes omredigeret, som det ærede Flertal har foreslaaet, maa i Grunden de væsentligste Betænkelseheder falde bort, som man kan have mod Paragrafen, selv fra det Synspunkt, det ærede Mindretal gjør gjældende, idet jeg nemlig ikke skjønner rettere, end at saa bliver Hovedreglen i § 3 omgivet med saadanne Skauteler, Forsigtighedsregler, at den ikke let kan træde hindrende i Veien for Fabrikantens virkelige Interesse. Den Omstændighed, at Bestemmelsen om, at hver Arbejder i det Mindste skal have hver anden Søndag fri, er gaaet ud, tror jeg heller ikke vil være nogen afgjørende Indvending imod Lovforslaget, idet jeg erkjender, at der, som den ærede Ordfører udtalte, maaste er visse Virksomheder, hvor det ikke er muligt at gennemføre Bestemmelsen, Virksomheder, hvor man maaste gjerne vil skaffe Arbejderne Søndagsfrihed i et vist Omfang, maaste endog saa skaffe dem større Frihed, end de vilde faae ved at være frie hveranden Søndag, men

hvor det ikke gaar an at stille Reglen ubetinget, at de nemlig hver anden Søndag skulde være fri, og hver anden Søndag arbejde. Jeg gaar ud fra, at med den Affattelse, Flertallet foreslaar, at § 3 skal have, vil det ogsaa være Noget, som fra Indenrigsministeriets Side kan tilstræbes, og som det vil være rimeligt at tilstræbe ved de der omtalte Dispensationers Meddelelse, at der nemlig indrømmes Arbejderne en vis Søndagsfrihed indenfor de Grændser, Fabrikationsdriften tillader, altsaa enten hveranden Søndag eller til visse Tider af Aaret hver Søndag osv. — Hvad angaar Ændringsforslagene under Nr. 5 og 6, skal jeg ikke opholde mig videre derved. De gaa jo ud paa, at §§ 4, 5 og 6 skulle slettes, og de falde ganske sammen med, hvad jeg i Gaar udtalte som min Anskuelse. Hvad § 4 angaar, som dreier sig om Frihed paa Grundlovsdagen, da forekommer det mig i sig selv at være et lille Spørgsmaal, hvorfor jeg egentlig heller ikke synes, at man behøver at tage det saa strengt med det Systematiske paa det Gebet, jeg kan ikke tænke mig, at det Spørgsmaal kunde have saadan Betydning, at Loven skulde kunne strande derpaa. Jeg skal derfor ikke modsætte mig, at denne Paragraf udgaar, naar Flertallet maatte mene, at den ikke bør have sin Plads i denne Lov. Jeg vil saaledes i det Hele taget kunne tiltræde de Ændringsforslag, som ere stillede af Udvalget eller dets Flertal.

Formanden: Et æret Medlem antydede for Ønsket om delt Afstemning over et Ændringsforslag. Jeg veed ikke, hvorvidt dette Ønske fastholdes.

Maten: Efter de faldne Udtalelser frasalder jeg dette Ønske.

Øvede: Jeg tager mit Ændringsforslag under Nr. 4 om, at § 3 skal udgaa, tilbage, og deraf følger, at Forslag under Nr. 7 bortfalder.

Formanden: Efter Forretningsordenen spørger jeg, om Noget optager Ændringsforslaget. I modsat Fald vil det være bortfaldet. (Ophold). Det er saaledes bortfaldet.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, gik man til Afstemning.